

Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы туралы

Атырау облыстық мәслихатының 2003 жылғы 12 желтоқсандағы N№28-III шешімі. Атырау облысының әділет басқармасында 2004 жылғы 13 қаңтарда N 1743 тіркелді

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 17 наурыздағы N 253 "Қазақстан Республикасының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы туралы" қаулысын, орындау мақсатында облыстық мәслихат III сессиясында **шешім етті:**

1. Қоса берілген облыс әкімиятының 2003 жылғы 10 шілдедегі N 157 қаулысымен енгізілген "Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы" бекітілсін (жалғанды).

2. Осы шешімнің орындалуын бақылау облыстық мәслихаттың әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау, білім беру, мәдениет және жастар ісі жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

О б л ы с т ы қ м ә с л и х а т

III сессиясының төрағасы

Облыстық мәслихат хатшысы

А т ы р а у о б л ы с т ы қ ә к і м и я т ы н ы ң
2 0 0 3 ж ы л ғ ы 1 0 ш і л д е д е г і
N 157 қаулысымен бекітілген

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 17 наурыздағы N 253 "Қазақстан Республикасының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы туралы" қаулысына, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы N 148-II "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы" Заңының 27 бабы 1 тармағының 1) тармақшасына сәйкес облыс әкімияты **қаулы етеді:**

1. Қоса беріліп отырған Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) мақұлданып, облыстық мәслихаттың кезекті сессиясының бекітуіне ұсынылсын.

2. Атырау қаласы және аудан әкімдері Бағдарлама бекітілгеннен кейін бір ай мерзімінде үкіметтік емес ұйымдарды мемлекеттік қолдаудың аймақтық бағдарламаларын әзірлесін.

3. Атырау облыстық қаржы басқармасы жергілікті бюджетте қарастырылған қаржы шегінде Бағдарламаны қаржыландыру мәселесін шешсін.

4. Атырау қаласы және аудан әкімдері, облыстық департамент пен басқарма басшылары есепті жарты жылдан кейінгі айдың 10 күнінен кешіктірмей облыс әкімінің аппаратына осы Бағдарламаны жүзеге асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарының орындалу барысы туралы ақпаратты ұсынсын.

5. Облыс әкімі аппараты әрбір жарты жылдың қорытындылары бойынша Бағдарламаны жүзеге асыру барысы туралы ақпаратты Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігіне ұсынылуын қамтамасыз етсін.

6. Қаулының орындалуын бақылау облыс әкімінің орынбасары Т.Қ.Мүрсәлиеваға жүктелсін.

Облыс әкімі

Облыс әкімінің
2003 жылғы 10 шілдедегі

№ 157 қаулысына қосымша

Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы

1. Бағдарламаның паспорты

Бағдарламаның атауы	Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы
Бағдарламаны әзірлеу үшін негіздеме	Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 17 наурыздағы 253 Қазақстан Республикасының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың Бағдарламасы туралы' қаулысы
Бағдарламаның негізгі әзірлеушісі	Облыстық ақпарат және қоғамдық келісім басқармасы
Бағдарламаның міндеттері	- мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес ұйымдардың өзара іс-қимыл және ынтымақтастық жүйесін жетілдіру; әлеуметтік мәселелерді шешетін Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын ақпараттық, консультативтік, әдістемелік, ұйымдастырушылық-техникалық қолдау; үкіметтік емес ұйымдардың қызметін қамтамасыз ететін құқықтық базаны жетілдіру; мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс жүйесін қалыптастыру; облыста азаматтық бастаманың артуына жағдай жасау; үкіметтік емес ұйымдармен ынтымақтастық және өзара іс-қимыл жасау мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілерді даярлау және біліктілігін көтеру жүйесін құру; үкіметтік емес ұйымдардың қызметіне тұрақты мониторинг пен зерттеулер жүргізу; облыс аумағында қимыл істейтін халықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты дамыту
Бағдарламаны қаржыландыру көздері	- 2004 жылдан бастап қаржыландыру облыстық бюджетте көзделген қаражат және Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған өзге де қаржыландыру көздері шегінде жүзеге асырылатын болады. Аймақтық Бағдарлама бюджетінің негізгі бөлігі үкіметтік емес ұйымдардың әлеуметтік мәні бар жобаларына конкурс өткізуге жұмсалады. Бағдарламаны іске асыруға облыстық бюджеттен қаржыландырудың жалпы көлемі 23 000 000 теңге жоспарлануда, оның ішінде: 2004 жылға - 12 200 000 теңге, 2005 жылға -10 800 000 теңге.
	- облыстық мемлекеттік органдары мен үкіметтік емес ұйымдар арасындағы әріптестік қатынастардың тұрақты және тиімді жүйесін

Бағдарламаны асырудан нәтиже	іске күтілетін	әзірлеу және енгізу; - Атырау аймағының үкіметтік емес секторын одан әрі дамыту үшін құқықтық, әдіснамалық жағдайлар жасау; - облыс халқының азаматтық бастамасы өсуі үшін жағдайлар жасау; халықаралық ұйымдармен ынтымақтастықты нығайту
Бағдарламаны асыру мерзімдері	іске	- 2003-2005 жылдар

I. Кіріспе

Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған Бағдарламасы (бұдан әрі - Бағдарлама) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 17 наурыздағы N 253 "Қазақстан Республикасының Үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың Бағдарламасы туралы" қаулысына сәйкес әзірленген және 3 жылға есептелген.

Осы бағдарламаны әзірлеу үкіметтік емес секторды қолдау әрі онымен өзара іс-қимылдың кешенді және мақсатты бағытталған мемлекеттік саясатын әзірлеу қажеттілігінен туындап отыр. Азаматтық қоғамның ажырамас құрамдас бөлігі бола отырып, үкіметтік емес сектор елдегі қоғамдық-саяси процестердің одан әрі демократияландырылуына оң әсер етеді. Үкіметтік емес ұйымдар ерікті негізде әрекет жасай және бастама көтере отырып, қазірдің өзінде облыстағы әлеуметтік саланың проблемаларын шешуге белгілі үлес қосып отыр. Қазіргі уақытта үкіметтік емес ұйымдардың мемлекеттік құрылымдармен нақты ынтымақтастығы тең құқылы әріптесті қағидаттарда маңызды мәнге ие болып отыр.

Бағдарлама аймақтағы мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес ұйымдар (бұдан әрі - ҮЕҰ) арасында орнықты әрі тиімді әріптестік қатынастар жүйесін құруға бағытталған.

3. Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдау проблемаларының қазіргі жай-күйін талдау

3.1. Атырау облысының үкіметтік емес секторының қалыптасуы және оның қазіргі жағдайы

Атырау облысында үкіметтік емес сектордың пайда болуы, бүкіл еліміздегі сияқты, Қазақстан мемлекеттігінің қалыптасуымен, Қазақстанның демократиялық, нарықтық экономикасы бар әлеуметтік мемлекет ретінде даму кезеңімен тұспа-тұс келеді. Республикада тәуелсіздік жылдары ішінде қоғамның әлеуметтік маңызы бар проблемаларын шешетін қоғамдық бірлестіктерден, қорлардан, мемлекеттік емес коммерциялық емес мекемелерден тұратын үкіметтік емес сектор қалыптасты.

Үкіметтік емес ұйымдар бұл азаматтар заңнамаға қайшы келмейтін өздерінің ортақ мақсаттарына жету үшін ерікті негізде құрған, қоғамдық қатынастарды реттеу тетіктерінің бірі болып табылатын, әлеуметтік проблемаларды шешуде, азаматтық қоғам қалыптастыру мәселелерінде мемлекет пен азаматтардың арасында дәнекерлік

рөл атқаратын, саяси партиялар, кәсіподақтар, діни бірлестіктерден басқа, коммерциялық емес ұйымдар. Үкіметтік емес ұйымның қызметі азаматтық бастаманы дамытуға, әлеуметтік проблемаларды шешудегі қоғамдық ұйымдардың рөлін арттыруға, қоғамды тұрақты дамытуға жол жеткізуге бағытталған.

Атырау облысындағы үкіметтік емес ұйымдардың қызметін талдау аймақтағы қоғамдық сектордың дамуын және оның мемлекет органдарымен өзара іс-қимылын 3 кезеңге бөлуге мүмкіндік береді.

Үкіметтік емес сектордың қалыптасуының 1-кезеңі 1990-шы жылдардың басынан бастап 1996 жыл кезеңін қамтиды. Ол кезеңде бұл тұрақты негізі жоқ, жеке-дара адамдардың жігеріне сүйенген негізінен экологиялық бағыттағы жеке бастамалар болды.

Бұл кезең үкімет органдарының үкіметтік емес ұйымдарға қатысты жалпы көзқарасы мен басымдықтарын әзірлеу процесімен сипатталады. Өкіметтік құрылымдар мен үкіметтік емес ұйымдардың оң және тұрақты ынтымақтастылығының мысалдары сирек еді.

2-кезең 1996-2002 жылдар. Бұл үкіметтік емес ұйымдардың сапалық және сандық өсу кезеңі, сонымен бірге қызмет түрлері бойынша да сараланды. Үкіметтік емес ұйымдардың жағынан біршама өсуі халықаралық қорлар мен ұйымдардың гранттар жүйесі арқылы қаржылық қолдау есебінен болды.

Шетелдік қорлар мен ұйымдардың гранттық қолдауы оқыту әрі әдістемелік сипатта болды және үкіметтік емес сектордың қалыптасу процесіне белгілі әсер етті.

1996 жылы қоғамдық бірлестіктердің заңдық мәртебесін, құқықтары мен міндеттерін анықтаған, жаңа үкіметтік емес ұйымдардың пайда болу процесін жандандыра түскен "Қоғамдық бірлестіктер туралы" Қазақстан Республикасының Заңының қабылдануы да үкіметтік емес сектордың дамуына өз ықпалын тигізді.

Бұл кезең сондай-ақ үкіметтік емес ұйымдардың құрылымдық және ұйымдастырушылық қалыптасуымен, үкіметтік емес секторға қатысты бірыңғай мемлекеттік саясаттық әзірленуімен сипатталады.

3-ші кезеңнің бастамасы ретінде қазіргі кезге дейін жалғасып жатқан 2002 жылы облыстағы мемлекеттік емес ұйымдарының іс-әрекеттерін үйлестіріп, оларға ақпараттық, әдістемелік, ұйымдастырушылық-техникалық қолдау көрсету үшін облыстық ақпарат және қоғамдық келісім басқармасы жанынан "Инфо-Центр НПО" құрылуын көрсетуге болады. Бұл облыстық мемлекеттік құрылымдарының үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимылының тегігін іске асыру туралы мәселенің нақты қойылуымен сипатталатын, жаңа сапалы кезең. Бүгінде қоғамдық санада үкіметтік емес ұйымдар елдегі демократия мен азаматтық қоғамның дамуының көрсеткіші екені туралы түсінік қалыптасқан.

2003 жылдың 1 қаңтарына Атырау облысында 200-ге жуық үкіметтік емес ұйымдар тіркелген, оның ішінде белсенді жұмыс істеп жүргені - 30. Талдау қазіргі уақытта қызметтің әр түрлі бағыттары бойынша үкіметтік емес ұйымдардың жеткілікті тұрақты топтарының

қалыптасқанын көрсетеді: экологиялық, социологиялық, әскери-патриоттық, гендерлік, спорттық, жастар, қоғамтанулық, зерттеушілік тағы басқалары.

Атырау облысындағы үкіметтік емес ұйымдарының қызметінің өзіндік ерекшеліктері бар.

Жалпыға мәлім, Атырау - табиғи ресурстармен, бәрінен бұрын мұнаймен бай аймақ. Бұнда кен орындарын дайындап және пайдаланатын халықаралық корпорациялар шоғырланған, бұл қоршаған ортаны қорғау мәселелерімен байланысты. Сондықтан біздің аймағымызда экологиялық ұйымдардың қызметі аса өзекті болып табылады.

Облыстағы "Каспий табиғаты", "Каспий-XXI век", "ЭКОС" үкіметтік емес ұйымдары экологиялық қызметінде көптеген алуан түрлі іс-шаралар өткізген: акциялар, конференциялар, қоршаған ортаны қорғау мәселелері бойынша қоғамдық тыңдаулар, Атырау қаласының ықшам

аудандарын көгалдандыру жөнінде жобалар мен акциялар, "Уралу - чистые берега" акциясы тағы басқалары. Атырау университеті студенттерінің "ЭКОС" бастамалық тобы Каспий аймағының проблемаларын көрсететін экологиялық бюллетендер шығарады, қоршаған ортаны қорғау және халықтың денсаулығы бойынша жобалар үшін шағын гранттар бағдарламасына қатысады.

"ИСАР-Атырау" халықаралық ұйымының өкілдігі және экологиялық үкіметтік емес ұйымдар мектеп оқытушылары үшін экологиялық білім беру бойынша семинарлар, "День земли" акцияларын өткізуде.

Атыраудың шетелдік ұйымдармен байланысы орнатылған. 2000 жылы мамырда Колумбия университетінде (Нью-Йорк, АҚШ) Атырау аймағының экологиялық үкіметтік емес ұйымдарының өкілдерінің қатысуымен, "Поиск гражданского общества: экологические неправительственные

организации Каспия" тақырыбында халықаралық конференция өтті. 2001 жылы 12-13 қарашада облыстық экологиялық үкіметтік емес ұйымдары Атыраудағы Каспий экологиясы жайлы халықаралық конференцияға қатысты. 2001 жылы 22-23 желтоқсанда Атырау облысының экологиялық үкіметтік емес ұйымдары өкілдері Тегерандағы Каспийдің экологиялық проблемалары бойынша халықаралық конференциясына қатысты. 2002 жылдың жазында 'Глобус' үкіметтік емес ұйым И С А Р - В а ш и н г т о н ,

SEEN (США), BankWatch (Чехия) халықаралық ұйымдарымен бірлесіп Каспий құбыр консорциумы желісімен "Каспийский караван" халықаралық жобасына қатысты. "Глобус" үкіметтік емес ұйымы 2003 жылы ақпан айында Порту-Аллегридегі (Бразилия)

Бүкіл әлемдік әлеуметтік форумның жұмысына қатысты.

Жалпы алғанда бүгінгі күнде мемлекет үкіметтік емес ұйымдарға қолдау көрсетуде. Оның куәсі үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың Тұжырымдамасының және Қазақстан Республикасының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003 - 2005 жылдарға арналған Бағдарламасының қабылдануы болып табылады.

"Үкіметтік емес ұйымдар туралы" және "Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс туралы" заң жобалары жасалып, қабылдану кезеңінде тұр.

Сонымен, қазіргі кезде үкімет органдары үкіметтік емес ұйымдардың толыққанды жұмыс істеуіне қажетті жағдайлар жасауда.

4. Бағдарламаның мақсаттары мен міндеттері

Бағдарламаның мақсаты азаматтық қоғамның бір бөлігі ретінде Атырау облысындағы үкіметтік емес ұйымдарды тұрақты дамыту үшін жағдайлар жасау және өзара іс-қимыл мен мемлекеттік билік органдары тарапынан қолдау негізінде әлеуметтік маңызы бар проблемаларды шешудегі олардың рөлін күшейту болып табылады.

Бағдарламаның негізгі міндеттері:

- 1) Үкіметтік емес ұйымдар қызметін қамтамасыз ететін құқықтық базаны жетілдіру;
- 2) мемлекеттік органдар мен мемлекеттік емес ұйымдардың өзара іс-қимылы мен ынтымақтастық жүйесін жетілдіру;
- 3) әлеуметтік мәселелерді шешетін Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарына ақпараттық, консультативтік, әдістемелік, ұйымдастырушылық-техникалық қолдау көрсету;
- 4) мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс жүйесін қалыптастыру;
- 5) облыста азаматтық бастамалардың өсуі үшін жағдайлар жасау;
- 6) Үкіметтік емес ұйымдармен ынтымақтастық және өзара іс-қимыл жасау мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілерді даярлау және олардың біліктілігін арттыру жүйесін құру;
- 7) Үкіметтік емес ұйымдардың қызметіне тұрақты мониторинг пен зерттеулер жүргізу.

5. Бағдарламаны іске асырудың негізгі бағыттары мен тегігі

Бағдарламаны іске асыру мынадай басым бағыттар бойынша:

- 1) ұйымдастырушылық-құқықтық іс-шаралар;
- 2) әртүрлі әлеуметтік топтар арасында азаматтық бастамаларды дамыту;
- 3) үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл және ынтымақтастық жасау жөніндегі органдар құру;
- 4) Үкіметтік емес ұйымдардың қызметін ақпараттық қамтамасыз ету;
- 5) үкіметтік емес ұйымдарды консультативтік және әдістемелік қолдау;

6) үкіметтік емес ұйымдарды ұйымдастырушылық техникалық қолдау;

7) Үкіметтік емес сектормен өзара іс-қимыл жасау мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілердің біліктілігін арттыру жөніндегі іс-қимылдардың жүйелілігі мен кезеңділігін көздейді.

Бағдарлама үкіметтік емес ұйымдарды мемлекеттік қолдаудың тиімділігін арттыруға, мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес ұйымдардың ынтымақтастығын одан әрі дамытуға бағытталған.

5.1. Ұйымдастырушылық-құқықтық іс-шаралар

Үкіметтік емес ұйымдардың қызметін қамтамасыз ететін тиісті нормативтік құқықтық базаны қалыптастыру мен жетілдіру үкіметтік емес секторға пәрменді мемлекеттік қолдау көрсетудің аса маңызды шарты болып табылады.

Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігімен үкіметтік емес ұйымдар туралы, "Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс туралы" заңдардың жобалары дайындалған. Бұл заң жобаларының қабылдануы елімізде, соның ішінде Атырау облысында да, үкіметтік емес сектордың одан кері дамуы үшін сенімді құқықтық база болуы тиіс.

Мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс келісім-шарттар (шарттар) жасасу жолымен Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен қамтамасыз етілген, республикалық және аймақтық деңгейлердегі басым мақсатты әлеуметтік бағдарламаларды іске асырудың экономикалық-құқықтық нысаны. Тапсырыс беруші мемлекеттік әлеуметтік тапсырыстар орналастыруды жариялы ашық конкурстар (тендерлер) өткізу негізінде қамтамасыз ететін боларды.

Бағдарламаны іске асыру шеңберінде облыстық әкімияттық үкіметтік емес ұйымдар ұсынған әлеуметтік маңызы бар жобаларына конкурстар өткізуі жоспарлануда. Конкурстардың жариялылығы мен ашықтығын қамтамасыз ету мақсатында Атырау облысындағы үкіметтік емес ұйымдардың ұсынған әлеуметтік маңызы бар жобаларына конкурс өткізудің ережесін әзірлеу қажет.

Үкіметтік емес ұйымдардың мәртебесі мен қызметіне байланысты ұйымдарға қатысты заңнаманың терминологиялық үйлестігі маңызды.

Облыстық мәслихатқа, облыстық әкімиятқа, Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігіне үкіметтік емес ұйымдардың қызметіне қатысты нормативтік құқықтық базаны жетілдіру жөнінде ұсыныстар енгізу көзделуде.

Үкіметтік емес сектор проблемаларын, оның даму үрдістерін мемлекеттік органдармен іс-қимылын анықтау мақсатында үкіметтік емес ұйымдар проблемалары бойынша социологиялық зерттеулер, Бағдарламаның орындалу барысына мониторинг жүргізілетін болады.

5.2. Халықтың азаматтық бастамасын дамыту

Атырау облысында, әсіресе ауылдық жерлерде, үкіметтік емес секторды дамыту, билік органдарының әлеуметтік проблемаларды шешуге үкіметтік емес ұйымдарды тартуы әлеуметтік шиеленістің түсуіне, халықтың өзіне өзі көмек көрсетуі мен өзін өзі ж ұ м ы с п е н қ а м т у ы н ұйымдастыруда азаматтық бастамалардың өсуіне, әлеуметтік қызмет көрсету сапасы мен көлемінің артуына ықпал ететін болады.

Үкіметтік емес ұйымдардың әлеуметтік маңызы бар жобаларына тендерлер (конкурстар) ұйымдастыру және өткізу арқылы жергілікті үкіметтік емес ұйымдарды аймақтық әлеуметтік маңызы бар проблемаларды шешуге тарту көзделуде.

Жергілікті атқарушы билік органдарының үкіметтік емес ұйымдармен бірлесе отырып аймақты дамытудың өзекті проблемалары бойынша оқыту семинарларын, тренингтерін, "дөңгелек үстелдерін" өткізуі ауылдық жерлерде азаматтық бастамаларды көтермелеуге жәрдемдесетін болады.

Ұлттық-мәдени орталығы мен үкіметтік емес ұйымдары тарта отырып қайырымдылық, еріктілік, мәдени-көпшілік және өзге де акцияларды өткізу ауыл халқының әлеуметтік белсенділігінің артуының маңызды шарты болып табылады.

Халықтың неғұрлым әлсіз жіктерін қолдау, сондай-ақ мемлекеттік әлеуметтік бағдарламаларды тиімді әрі сапалы іске асыру үшін коммерциялық сектор әлеуетін барынша толық пайдалану есебінен жеке көздерден қайырымдылық саласына түсетін р е с у р с т а р к ө л е м і н елеулі түрде ұлғайтуға мүмкіндік беретін жағдайлар жасау қажет.

Мемлекеттік билік органдары жеке тұлғалардың үкіметтік емес ұйымдар қызметі шеңберінде іске асырылатын әлеуметтік маңызы бар қызмет ретінде өтеусіз ерікті қызметін дамытуға жәрдем көрсетуі тиіс.

Еріктілер көмегі әртүрлі нысандарда іске асырылады: халыққа қызмет көрсету түрінде көмек көрсету, қоғамдық пайдалы еңбекті жүзеге асыру, қайырымдылық бағдарламаларын іске асыруға қатысу.

Азаматтық бастамаларды дамыту проблемаларының табысты шешілуі Атырау облысындағы әлеуметтік саладағы үкіметтік емес ұйымдардың тиімді қызметі үшін жағдайлар жасайды.

5.3. Үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі органдар құру

Жергілікті атқарушы билік органдары жанынан консультативтік-кеңесші мәртебесі бар үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл органдарын құру үкіметтік емес ұйымдары мемлекеттік қолдаудың маңызды сәті болып табылады. Олар мемлекеттік үкімет органдарының үкіметтік емес сектормен қарым-қатынасының оңтайлы жолдарын іздестіруге мүмкіндік береді. Атырау облысында бұндай орган облыс әкімі жанындағы үкіметтік емес ұйымдармен қарым-қатынас жасау жөніндегі Кеңес болып т а б ы л а д ы .

Облыс әкімі жанындағы Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарымен қарым-қатынас жасау жөніндегі Кеңес туралы үлгі ереже әзірленген.

Үкіметтік емес ұйымдарды әлеуметтік маңызы бар заң жобаларын және мемлекеттік органдар бағдарламалық құжаттарын әзірлеу процесіне кеңінен тарту Бағдарламаны іске асырудың маңызды тетігі болып табылады.

5.4. Үкіметтік емес ұйымдар қызметін ақпараттық қамтамасыз ету

Үкіметтік емес ұйымдар қызметін ақпараттық қолдау бұқаралық ақпарат құралдарында үкіметтік емес сектордың Атырау аймағындағы әлеуметтік маңызы бар проблемаларды шешудегі жұмыс тәжірибесін, оның мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы мен ынтымақтастығын кеңінен жария етуді көздейді. Үкіметтік емес ұйымдар қызметі туралы мамандандырылған айдарлар, тақырыптық радио және теле хабарларын жасау, қоғамда үкіметтік емес сектордың жағымды бейнесін қалыптастыруға жәрдемдесуге тиіс.

Үкіметтік емес ұйымдардың проблемаларын, әлеуметтік маңызы бар қызметтің даму практикасын, қоғамдық-азаматтық бастамаларды мемлекеттік ақпарат саясатын жүргізуге мемлекеттік тапсырысты орындайтын бұқаралық ақпарат құралдарында жариялап отыру көзделген.

Ақпараттың қолдау шеңберінде, сондай-ақ әлеуметтік жарнамалар рыногын дамыту үшін құқықтық және қаржылық жағдайлар қалыптастыру қажет.

5.5. Үкіметтік емес ұйымдарды консультативтік және әдістемелік қолдау

Үкіметтік емес ұйымдарды консультативтік қолдау үкіметтік емес ұйымдар қызметін қамтамасыз ететін Қазақстан Республикасы үкіметінің нормативтік құқықтық кесімдерін түсіндіруді; оларға үкіметтік емес сектормен ынтымақтастықты дамыту жөніндегі мемлекеттік органдардың, отандық және шетелдік грант берушілердің жұмыс әдістері, бағыттары туралы ақпарат, елдегі үкіметтік емес ұйымдар туралы деректер мен өзге де ақпарат беруді көздейді.

Атырау облысы үкіметтік емес ұйымдарының деректер банкін жасау көзделген.

Облыстық үкіметтік емес секторын одан әрі жандандыру мен топтастыру мақсатында тұрақты түрде Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарының даму үрдістері мен перспективалары талқыланатын, тәжірибе алмасу болатын, мемлекеттік органдармен тиімді ынтымақтастық жолдары сараланатын "дөңгелек үстелдер" өткізіп тұру қажет.

Әдістемелік қолдау үкіметтік емес сектор қызметіне жүргізілетін мониторинг пен зерттеулер, оның мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылы проблемаларын талдау негізінде үкіметтік емес ұйымдар үшін әдістемелік ұсынымдар, материалдар, анықтамалықтар, оқу құралдарын жасауды көздейді.

5.6. *Үкіметтік емес ұйымдарды ұйымдастырушылық-техникалық қолдау*

Ұйымдастырушылық-техникалық қолдаудың маңызды бағыты практикалық сипаттағы іс-шаралар: "дөңгелек үстелдер", семинарлар, конференциялар, тренингтер, үкіметтік емес ұйымдармен бірлесіп өзге де акциялар өткізу, сондай-ақ іс-шараларды өткізуге техникалық

көмек көрсету (үй-жайларды, техникалық құралдарды беру, мүдделі органдарды, адамдарды шақыру және т.б.) болып табылады.

Үкіметтік емес секторды дамытудың өзекті проблемалары бойынша "дөңгелек үстелдерді" жүйелі негізде ұйымдастыру мен өткізу үкіметтік емес ұйымдардың даму процесінің, олардың мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылын көтермелеу мен кедергілерін анықтауға жәрдемдесетін болады.

Облыстық "Инфо-Центр НПО" мен жергілікті атқарушы органдар жанындағы үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл жөніндегі консультативтік Кеңес ұйымдастырушылық-техникалық қолдау көрсету жөніндегі жұмыстарды үйлестіретін, мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес ұйымдардың қарым-қатынасын нығайту және ұлғайту қызметін жоспарлы түрде жүзеге асыратын орган болуға тиіс.

Жұртшылықтың экологиялық ақпаратқа кеңінен қол жеткізуін қамтамасыз ету, үкіметтік емес ұйымдарды экологиялық проблемаларды шешуге тарту, қоршаған ортаны қорғауға қатысты мәселелер бойынша құқықтық сауаттылықты арттыру қажет.

5.7. *Үкіметтік емес сектормен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілерді дайындау және олардың біліктілігін арттыру*

Осы бағыт үкіметтік емес ұйымдармен өзара іс-қимыл жасау жүйелерін жетілдірудің әртүрлі мәселелері бойынша мемлекеттік қызметшілер үшін жүйелі семинарлар, оқыту тренингтерін ұйымдастыруды және өткізуді көздейді.

Үкіметтік емес секторды дамыту саласындағы тәжірибе, әдістемелік және теориялық әзірленімдер Атырау облысында әзірше жеткіліксіз болғандықтан, бағдарламаны іске асыру жөніндегі жұмыс көбінесе инновациялық сипатта болады. Осыған байланысты Бағдарлама бойынша іс-шараларды жүзеге асыратын уәкілетті органдардың қызметкерлерін даярлауға және олардың біліктілігін арттыруға едәуір көңіл бөлу қажет.

Үкіметтік емес ұйымдармен бірлесіп қимылдайтын қызметкерлер үшін біліктілікті арттыру семинарларын өткізіп, Қазақстанның басқа аймақтарындағы ұқсас бөлімшелерімен тәжірибе алмасу жүйесін жолға қойып, қызметкерлердің халықаралық және ұлттық оқыту іс-шараларына қатысуына жәрдемдескен жөн.

Халықаралық ұйымдармен әріптестік қатынастар негізіндегі ынтымақтастық демократиялық реформалардың алға басуының, азаматты қоғам құрудың маңызды көрсеткіші болып табылады. Әлеуметтік маңызы бар міндеттерді шешуге бағытталған

бірлескен бағдарламаларды орындау
Атыраудың үкіметтік емес секторын дамытуға оң ықпал етеді. Халықаралық ұйымдар мен қорлардың қаржылық және техникалық қолдауы үкіметтік емес ұйымдардың нығаюы мен дамуына жәрдемдесетін болады.

5.8. Бағдарламаны іске асыру тетігі

Бағдарламаны іске асыру үшін белгіленген іс-шаралардың кезең-кезеңімен орындалуын көздейтін, Атырау облысының үкіметтік емес ұйымдарын мемлекеттік қолдаудың 2003-2005 жылдарға арналған бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары (бұдан әрі - Жоспар) әзірленген.

Жоспар Бағдарламаны орындау жөніндегі мемлекеттік органдардың қызметін үйлестіру мен бақылауға мүмкіндік береді.

Бағдарламаны іске асыру процестерін үйлестіру Атырау облыстық ақпарат және қоғамдық келісім басқармасына жүктелген. Бағдарламаны іске асыру тетігі мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес ұйымдардың бірлескен іс-қимылын, сондай-ақ халықаралық ұйымдармен белсенді ынтымақтастықты көздейді.

Бағдарламаның орындалуын үйлестіру мен бақылау мақсатында жүргізілетін іс-шаралар тиімділігін бақылаудың айқын көрсеткіштерін (индикаторларын) қамтитын оның мониторингі мен бағалау жүйесі жасалатын болады.

2003 жылдың ішінде мемлекеттік органдардың, ғылыми қоғамның, үкіметтік емес ұйымдардың өкілдерінен құралған сарапшылар қатысатын Атырау облысындағы үкіметтік емес сектордың даму проблемалары жөнінде сараптамалық сұрау салуды өткізу жоспарланып отыр. 2004 жылы Бағдарламаны іске асыру барысы туралы кешенді әлеуметтік зерттеу өткізілетін болады.

Бағдарлама мониторингін талдау нәтижелері жекелеген бағыттарға түзету енгізу, Бағдарлама мен Жоспарға тиісті өзгерістер енгізу, сондай-ақ кейінгі бағдарламаларды әзірлеу үшін негіз болады.

6. Қаржыландырудың қажетті ресурстары мен көздері

Бағдарламаны іске асыру мынадай қаржыландыру көздерінен жүзеге асырылатын болады:

- 1) жергілікті бюджеттен;
- 2) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған қаржыландырудың өзге де көздерінен.

Бағдарламаны қаржыландыру білім беру, денсаулық сақтау, жастар саясаты, демографиялық саясат, гендерлік саясат, әлеуметтік қамтамасыз ету және әлеуметтік көмек, мәдениет, ақпарат, спорт, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар салаларындағы әлеуметтік маңызы бар іс-шаралардың бір бөлігін орындауға облыстық бюджетте көзделген қаражат шегінде жүзеге асырылатын болады.

Халықаралық ұйымдардың, қоғамдық қорлардың техникалық және гранттық көмегін, барлық меншік нысанындағы ұйымдардың өз қаражаттары мен Қазақстан Республикасының заңнамалық кесімдермен тыйым салынбаған өзге де көздерді тарту к ө з д е л е д і .

Бағдарламаны іске асыруды қаржыландырудың жалпы көлемі 23.000.000 теңге, оның ішінде: 2004 жылға 12.200.000 теңге, 2005 жылға 10.800.000 теңге көлемінде көзделеді.

7. Бағдарламаны іске асырудан күтілетін нәтиже

Бағдарламаны толық іске асыру және онда көзделген барлық шараларды қабылдау нәтижесінде мемлекеттік органдар мен қоғамдық сектор арасында әріптестік қатынастардың тиімді жүйесі, сондай-ақ облыс халқының азаматтық белсенділігінің да м у ы қ а м т а м а с ы з е т і л е т і н б о л а д ы .

Осы Бағдарламаның іске асырылуы Атырау облысының үкіметтік емес секторына нақты ұйымдастырушылық-техникалық, әдістемелік, консультативтік, ақпараттың қолдаудан көрінетін болады, қайырымдылық қызмет үшін жағдайлар жасайды, халықаралық ±ұйымдармен ынтымақтастықты жандандыра түседі.

Бағдарламаны іске асыру нәтижесінде қол жеткізілетін үкіметтік емес сектор дамуындағы оң өзгерістерді сипаттайтын негізгі көрсеткіштер (индикаторлар): ү к і м е т т і к е м е с ұ й ы м д а р д ы ң сандық және сапалық құрамы, кадрлық әлеуеті, ұйымдастырушылық және қаржылық ресурстары, олардың қоғамдық рейтингі, облыста үкіметтік емес сектордың өсуі, үкіметтік емес ұйымдардың мемлекеттік әлеуметтік тапсырысты іске асыруға қатысуы, мемлекеттік құрылымдармен әріптестік қатынастар.

Бағдарламаны толық іске асыру және онда көзделген шараларды қабылдау н ә т и ж е с і н д е :

- Атырау облысының үкіметтік емес секторын одан әрі дамыту үшін құқықтық, әдіснамалық, ұйымдастырушылық-техникалық жағдайлар жасалатын;
- халыққа көрсетілетін әлеуметтік қызметтердің сапасы мен көлемін арттыруға жәрдемдесетін мемлекеттік органдар мен үкіметтік емес сектор арасындағы әріптестік қатынастардың тиімді жүйесі жасалатын және енгізілетін;
- облыс халқының азаматтық бастамаларының өсуіне жағдайлар жасалатын;
- халықаралық ұйымдармен ынтымақтастық жөніндегі әдіснамалық база н ы ғ а й т ы л а т ы н б о л а д ы .

Көрсетілгендер, тұтастай алғанда азаматтық қоғамды дамыту мен нығайтуға, аймақтық әлеуметтік және гуманитарлық әлеуетін арттыруға жәрдемдесетін болады.

Бағдарламаны жүзеге асыру жөніндегі іс-шаралар жоспары

Ескерту: Тиісті қаржы жылына арналған облыстық бюджеттің қалыптастырылуына қарай іс-шараларды қаржыландыру көлемі нақтыланады.

Қабылданған қысқартулар:

МАҚКМ	- Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігі
ОАҚКБ	- облыстық ақпарат және қоғамдық келісім басқармасы
ОМҚБКО	- облыстық Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі басқармасы
ОМҚБКО	- облыстық мемлекеттік қызметкерлердің біліктілігін көтер у орталығы
ОҚДБ	- облыстық көші-қон және демография жөніндегі басқармасы
ОТурСБ	- облыстық туризм және спорт басқармасы
ОДСБ	- облыстық денсаулық сақтау басқармасы
ОҚОҚБ	- облыстық қоршаған ортаны қорғау басқармасы
ОЕХҚМ	- облыстық еңбек және халықты әлеуметтік қорғау басқармасы
ОӘДБ	- облыстық әділет басқармасы
ОББ	- облыстық білім беру басқармасы
ҮЕҰ	- үкіметтік емес ұйымдар
ХҰ	- халықаралық ұйымдар